

*Запахла осінь в'ялим тютюном,
Та яблуками, та тонким туманом, —
І свіжі айстри над піском рум'яним
Зорюють за одчиненим вікном...*

Максим Рильський

19 березня 2025 року виповнюється 130 років від дня народження видатного українського поета, перекладача, мовознавця та літературознавця Максима Рильського, який є одним із найпотужніших представників неокласичного напрямку в українській літературі. Його творчість відзначалася глибоким ліризмом, філософським осмисленням життя та збагаченням поетичної мови.

Три неокласики 1920-х років: Максим Рильський, Микола Зеров, Павло Филипович.

...ЧИ ЯНГОЛИ НАМ
СВІЧІ ЗАСВІТИЛИ
ПО ДОВГИХ МУКАХ
БЕЗСЕРДЕЧНИХ ЛІТ,
ЧИ МИ САМІ
ПРОЗРІЛИ Й
ЗРОЗУМІЛИ
СОЛОДКИЙ СВІТ?

«Солодкий світ!..»

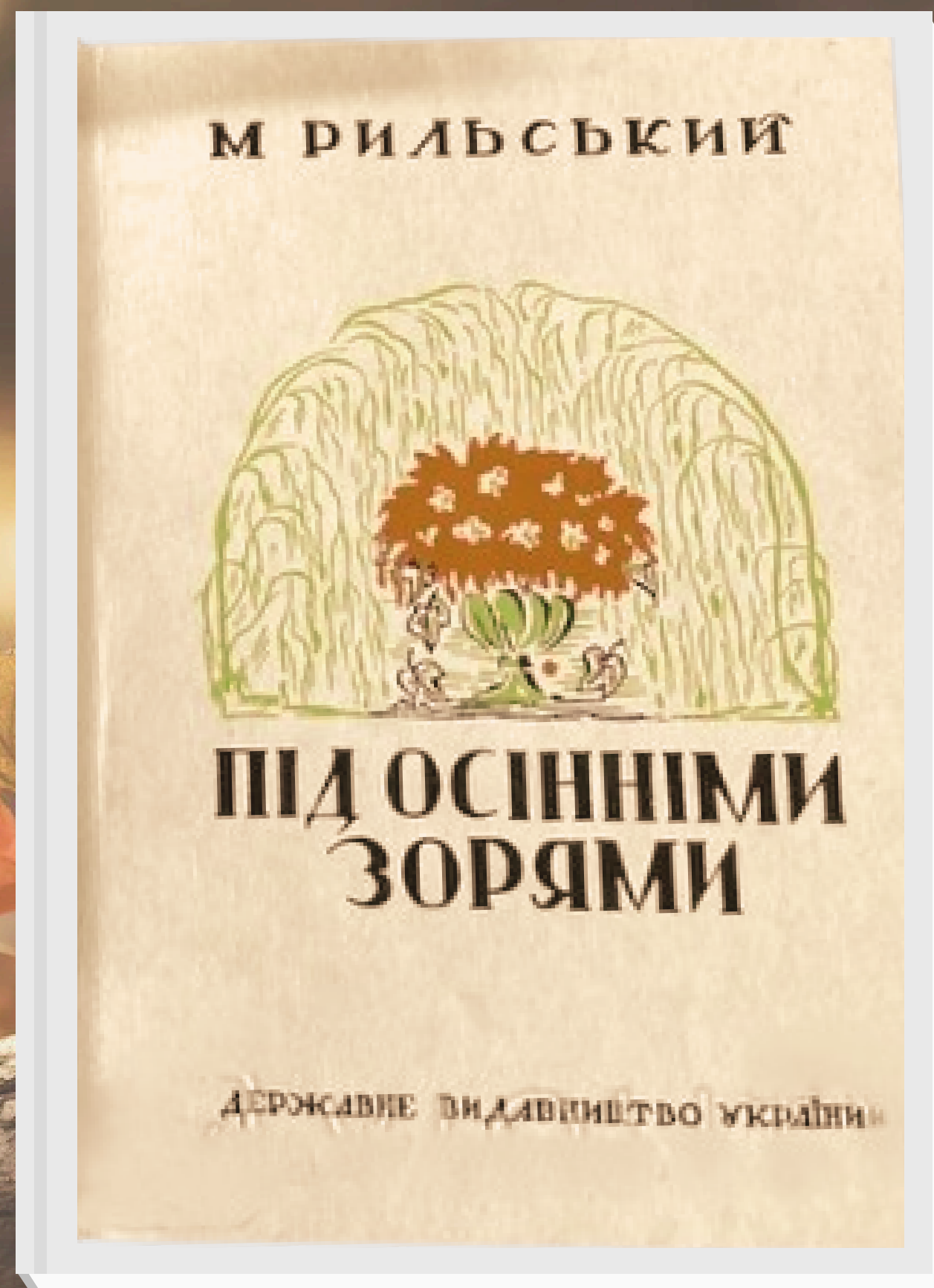
Максим Рильський

Ніхто не зробив стільки для модернізації української літератури в 1920-ті роки, як неокласики. Вони ставили за мету створення нового модерного мистецтва, що сприяло розвитку української літератури в умовах соціальних і культурних змін.

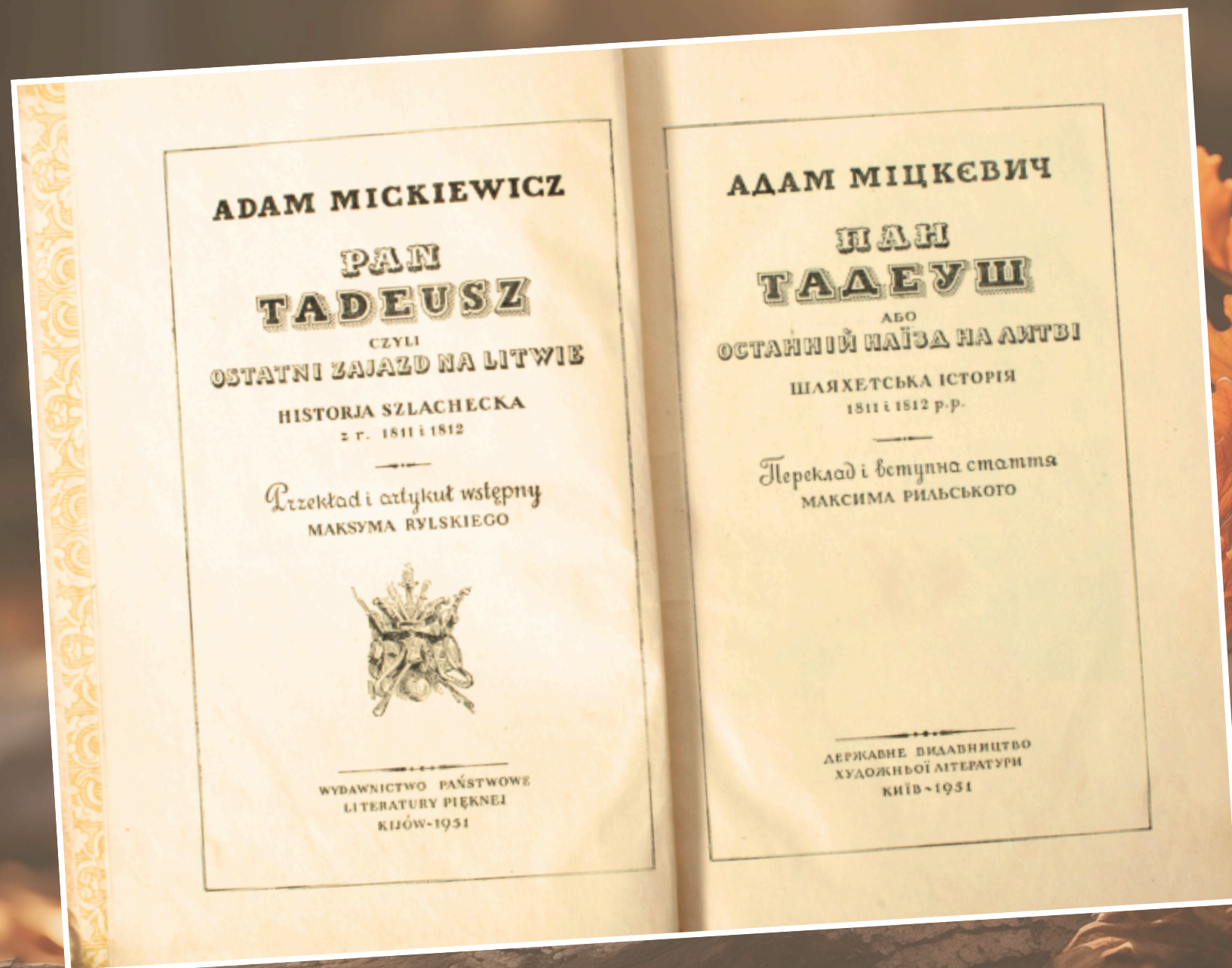
Перша збірка його поезій «На білих островах» (1910) відзначається витонченістю, мрійливістю та поєднанням образів природи з глибокими душевними роздумами.

Другою збіркою віршів Максима Рильського, яка продемонструвала його поетичну зрілість, стала «Під осінніми зорями» (1918).

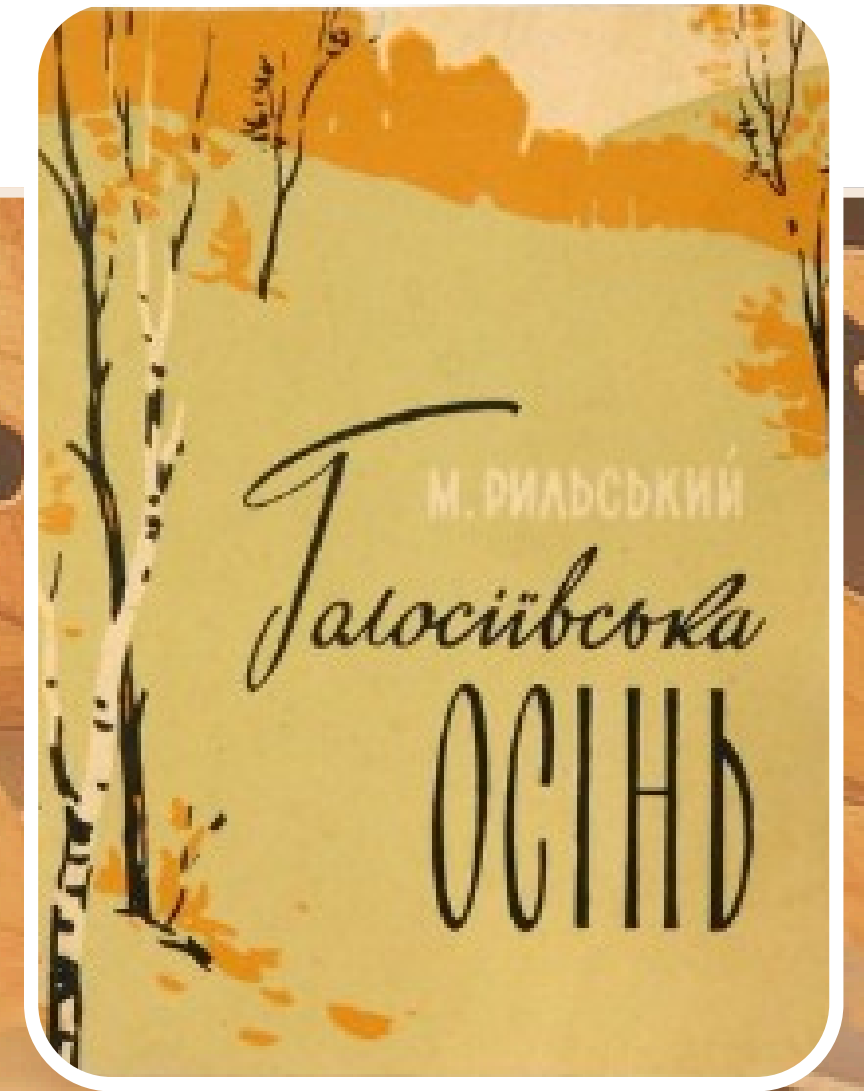
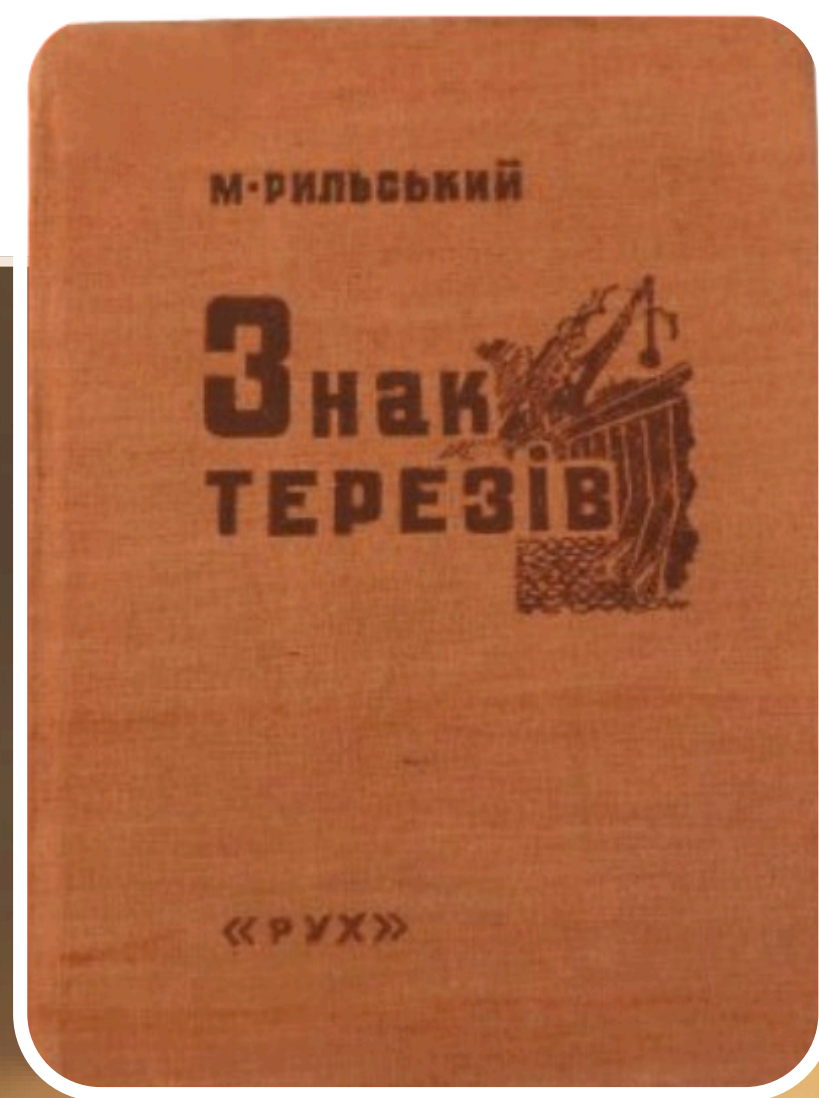
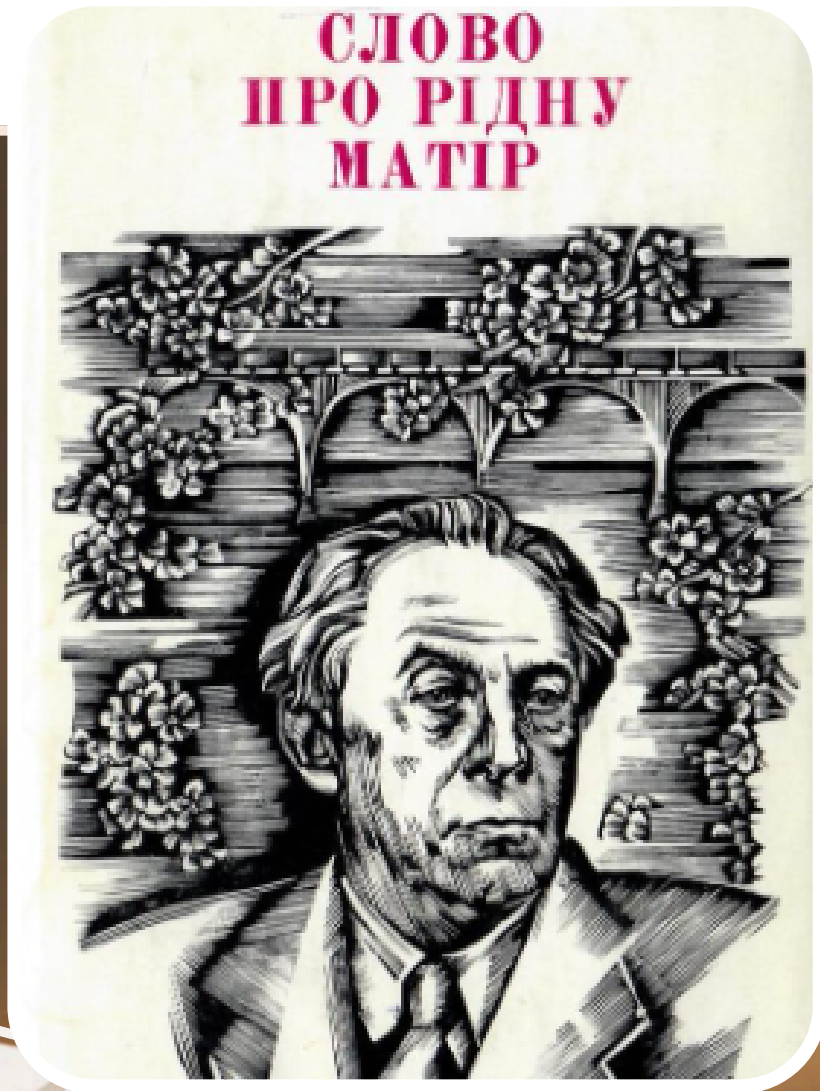

Протягом десятиріччя вийшло десять книжок поезій, серед яких «Синя далечинь» (1922), «Поеми» (1925), «Крізь бурю і сніг» (1925), «Тринадцята весна» (1926), «Гомін і відгомін» та «Де сходяться дороги» (1929).

У 1927 році Рильський видав свій переклад епопеї Міцкевича «Пан Тадеуш», який і досі вважається одним із найкращих у світовій літературі. Цінність видання надають ілюстрації Міхала Андріолі, створені для оригінального видання 1834 року, які органічно доповнюють український переклад.

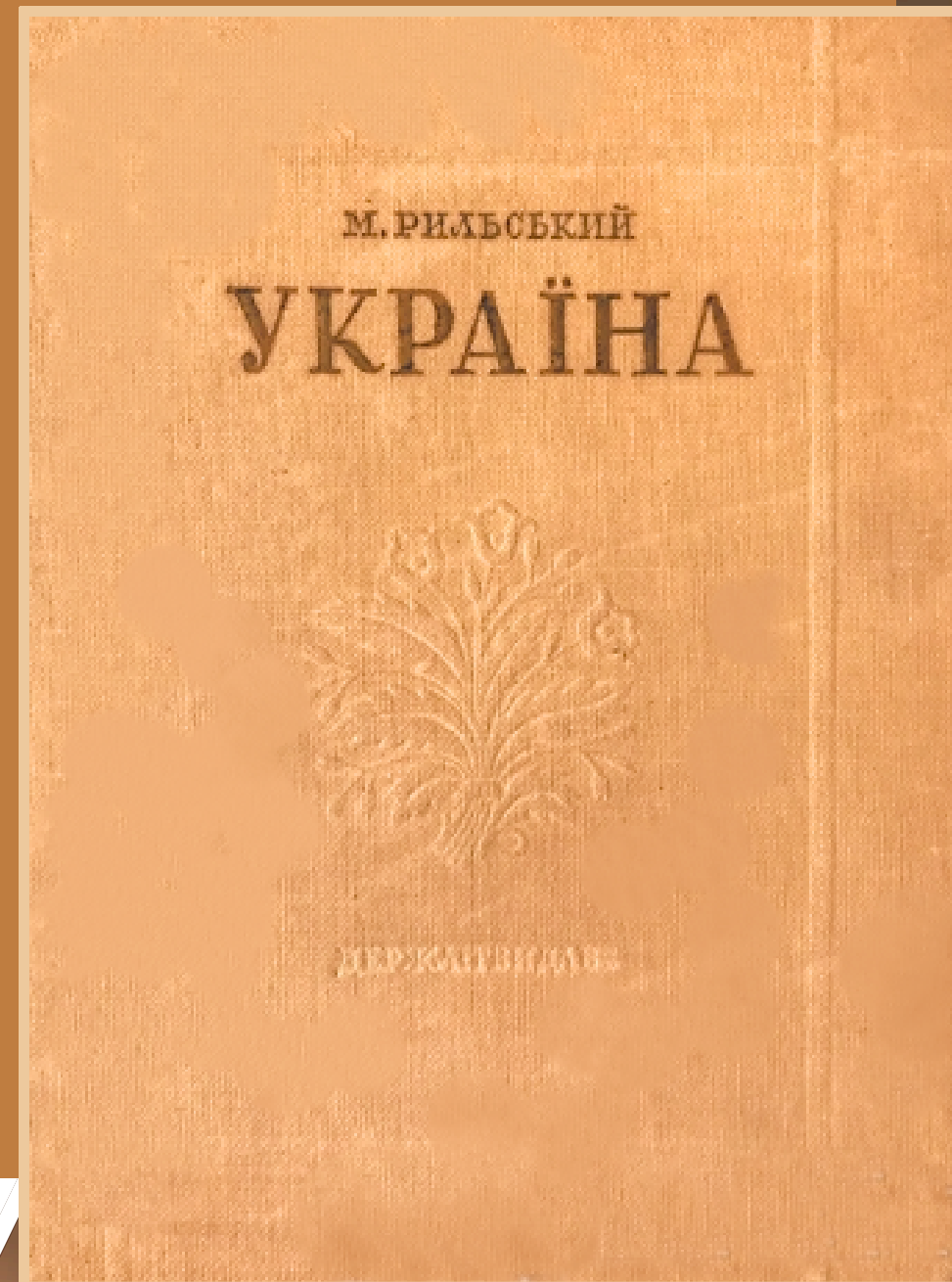

У радянську добу Рильський написав 35 книжок поезій, серед яких найкращими є «Знак терезів» (1932), «Літо» (1936), «Збір винограду» (1940), «Слово про рідну матір», «Троянди й виноград» (1957), «Голосіївська осінь».

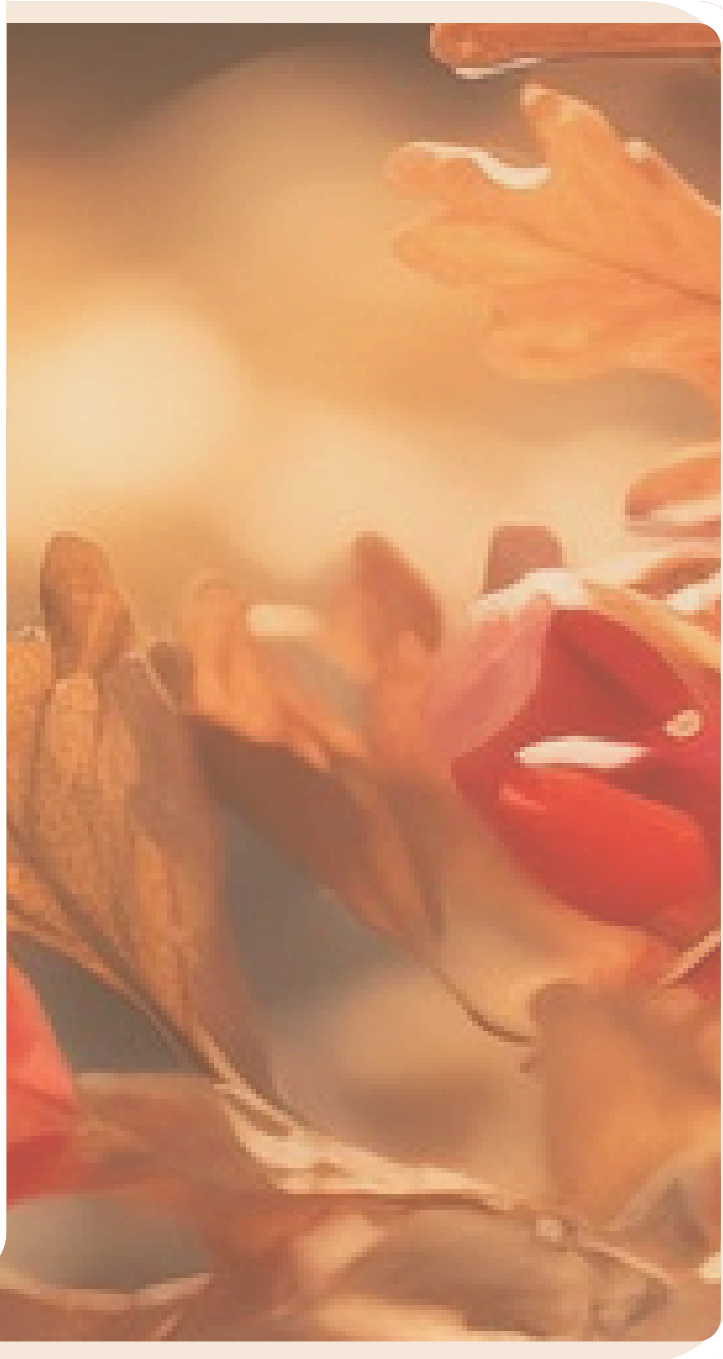
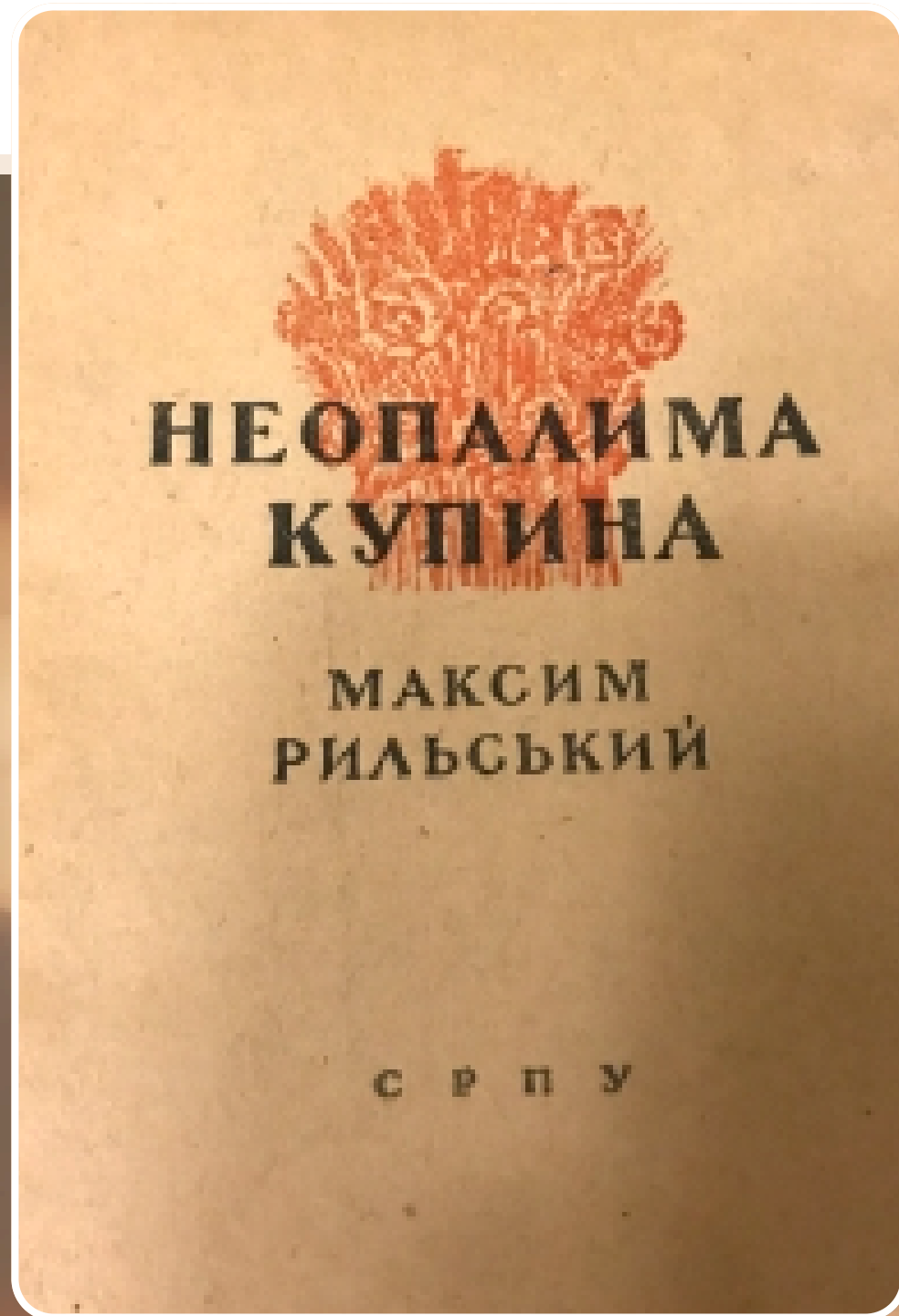
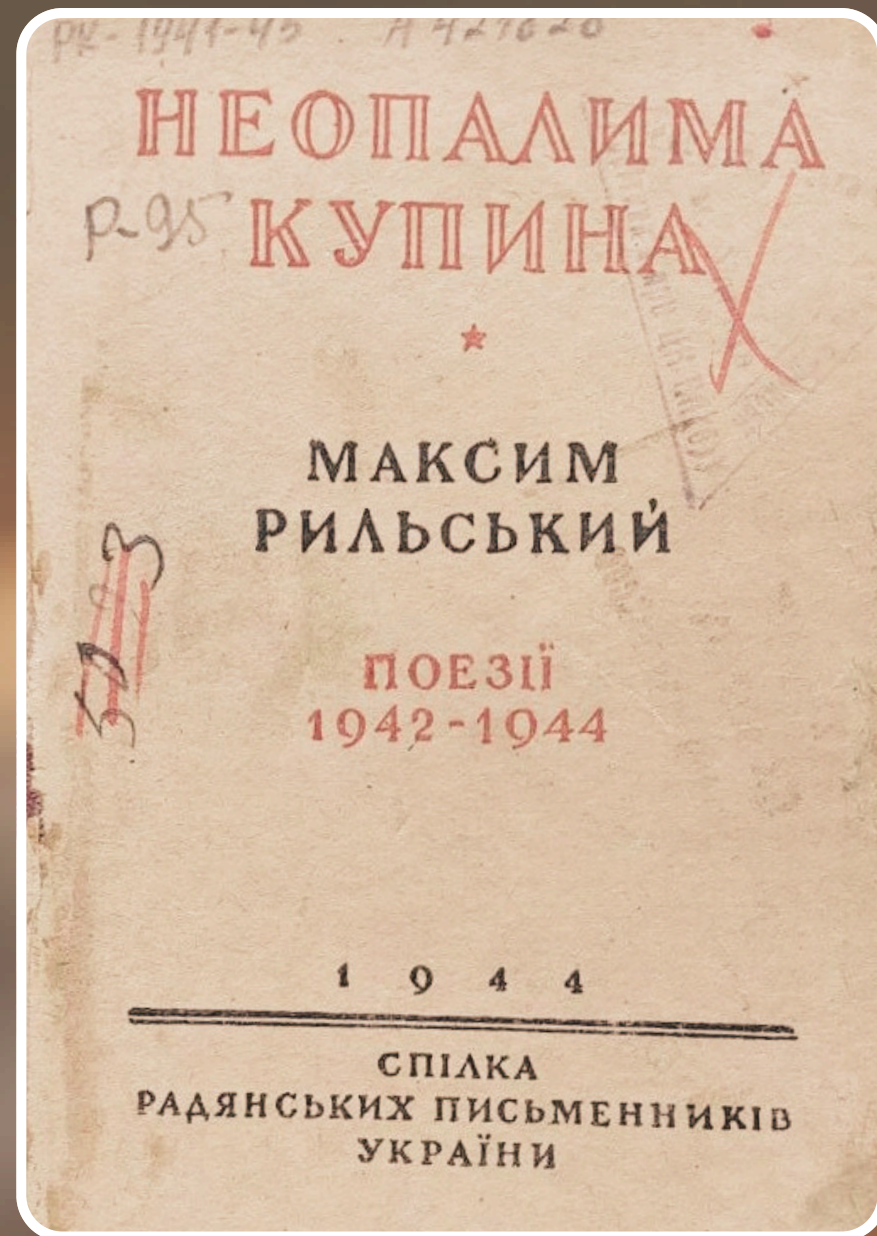
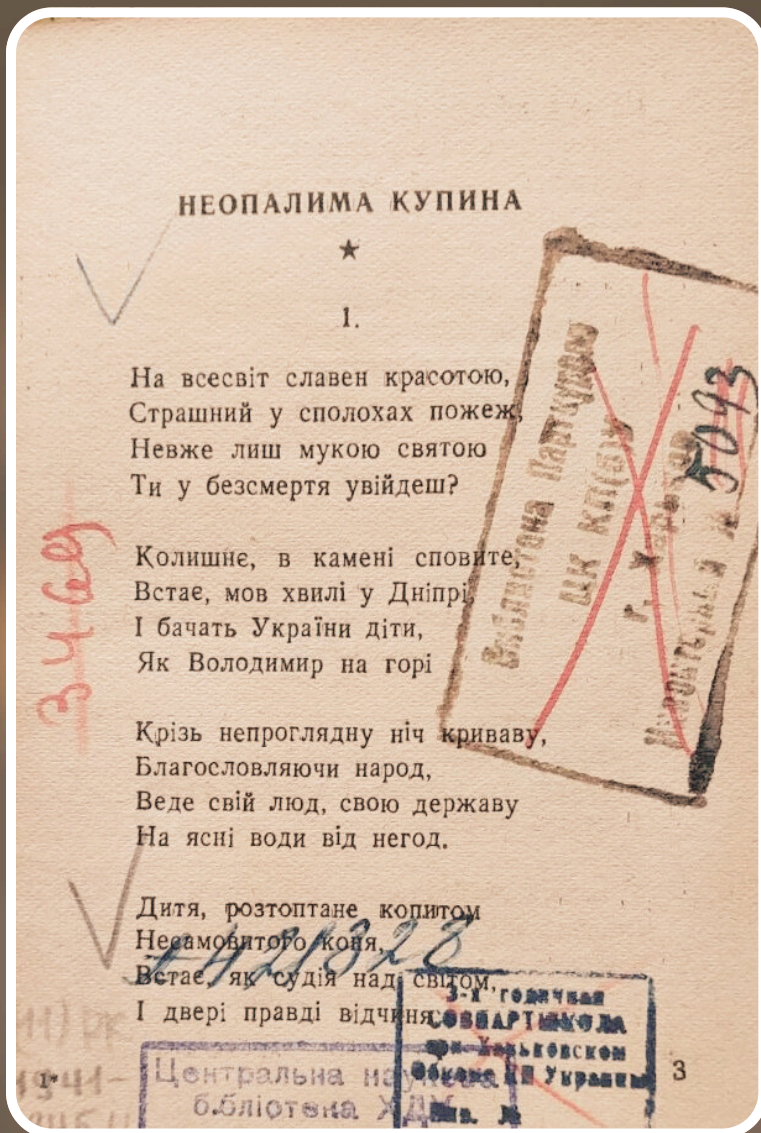
УКРАЇНА

Лежать віки, покриті пилом,
Позасихала кров на них,
Колишше — віддане могилам,
Сіє сонце — для живих.
Будов нечувано - нових
Ростуть каркаси променисті,
Встає в селі, встає у місті
Нова людина. Гордий вік
Вінчає слово: більшовик.

О, водо українських рік,
Не раз ти кров'ю зчервонилась,
Не раз від трупів козаків
Ти виступила з берегів
І панським трупом затруїлась!
О, земле українських нив,
Стократ потоптана військами,
Полита рабськими сльозами,
Повита в темряву і гнів,—
Про тебе повістю сумною
Не раз озветься ще струна,
Не раз, навіяна грозою,

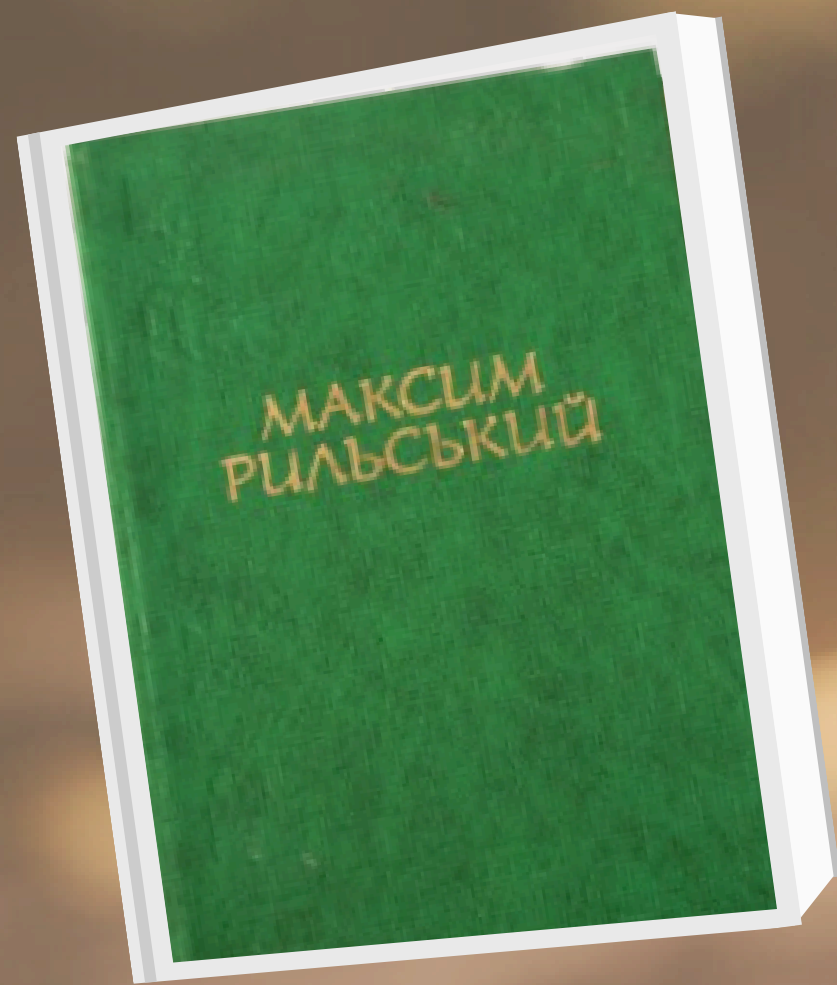
Збірка «Україна» (1938)

Вагому роль у пробудженні історичної пам'яті та національної свідомості українського народу відіграли поеми, зокрема «Неопалима купина» (1944), написана під час Другої світової війни. Важливо зазначити, що навіть у цей складний період виходили збірки поезій поета.

Викликає цікавість збірка
«Зимові записи» (1964)

Книги із фонду Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені Каразіна видані в різні роки.

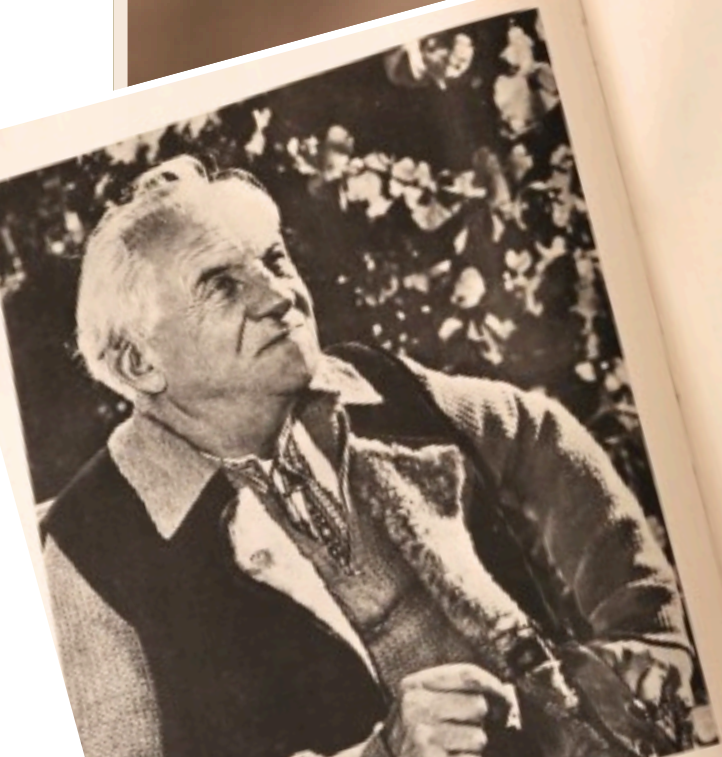

Книги із фонду Центральної наукової бібліотеки Харківського національного університету імені Каразіна видані в різні роки.

Старі будинки ажурові
І кожен камінь — вічний слід
Давно минулої любові,
Умерлих літ, безсмертних літ...

Я СИН КРАЇНИ РАД-
САМОЇ ПРАВДИ СИН

Максим Рильський

У фондах Центральної наукової бібліотеки зберігається понад 250 книг Максима Рильського. Але у віртуальній виставці ми представляємо лише його перші видання та збірки ліричних творів. Ці перші кроки в літературі дають змогу побачити, як розвивався авторський голос, як формувалися основні теми, що згодом стали ключовими в його творчості.

**Віртуальну виставку підготувала
працівниця ЦНБ
Косенко Галина**